

TIESAS SPRIEDUMS (piekt? pal?ta)

2015. gada 3. septembr? (*)

L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu – Valsts atbalsts – Ar atbalsta, kas nav sader?gs ar kop?jo tirgu, atg?šanu saist?tu procentu apr??ina noteikšana – Vienk?rši procenti vai salikti procenti – Valsts tiesiskais regul?jums, kur? procentu apr??in?šanai ir atsauce uz Regulas (EK) Nr. 794/2004 noteikumiem – Pirms š?s regulas sp?k? st?šan?s pazi?ots l?mums par atg?šanu

Lieta C?89/14

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Corte suprema di cassazione* (It?lija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2013. gada 14. novembr? un kas Ties? re?istr?ts 2014. gada 21. febru?r?, tiesved?b?

A2A SpA

pret

Agenzia delle Entrate.

TIESA (piekt? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), tiesneši K. Vjada [C. Vajda], A. Ross [A. Rosas], E. Juh?ss [*E. Juhász*] un D. Šv?bi [*D. Šváby*],

?ener?ladvok?ts M. Vatel? [*M. Wathelet*],

sekret?rs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

?emot v?r? rakstveida procesu,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

– A2A SpA v?rd? – A. Santa Maria, G. Russo Corvace, G. Pizzonia, G. Zoppini un E. Gambaro, *avvocati*,

– It?lijas vald?bas v?rd? – G. Palmieri, p?rst?ve, kurai pal?dz G. De Bellis, *avvocato dello Stato*,

– Eiropas Komisijas v?rd? – D. Grespan un B. Stromsky, p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus 2015. gada 26. marta tiesas s?d?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu attiecas uz Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka s?ki izstr?d?tus noteikumus EKL 93. panta piem?rošanai (OV L 83, 1. lpp.), 14. panta, k? ar? Komisijas 2004. gada 21. apr??a Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko ?steno Regulu Nr. 659/1999 (OV L 140, 1. lpp., un labojumi OV 2004, L 286, 3. lpp.), 9., 11. un 13.

panta interpretāciju.

2 Šis līgums ir radies tiesvedībā starp A2A SpA (turpmāk tekstā – “A2A”) un *Agenzia delle Entrate* (līgumumu dienests) saistībā ar tādā atbalsta kopā ar saliktiem procentiem atgāšanu no A2A, kas ir atzīta par nesaderīgu ar kopājo tirgu, pamatojoties uz Komisijas 2002. gada 5. jūnija Līgumumu 2003/193/EK attiecībā uz Itālijas komunālo pakalpojumu uzņēmumiem ar valsts kapitāla pārsvaru piešķirto valsts atbalstu nodokļu atbrīvojuma un aizdevuma ar labvēlīgākiem nosacījumiem veidā (OV 2003, L 77, 21. lpp.).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 659/1999

3 Regulas Nr. 659/1999 preambulas 13. apsvērumā ir formulēti šādi:

“tā kā tādā nelikumīgā atbalsta gadījumā, kurš nav saderīgs ar kopājo tirgu, būtu jāatjauno efektīvā konkurence; tā kā šajā nolūkā atbalsts, ieskaitot procentus, ir nekavējoties jāatgāst; tā kā atgāšana ir jāveic saskaņā ar attiecīgo valsts likumos paredzētajām procedūrām; tā kā minēto procedūru piemērošana, kavējot attiecīgās Komisijas lēmuma īstenošanu un efektīvu izpildi, nedrīkstētu būt par traucēkli efektīvas konkurences atjaunošanai; tā kā, lai to panāktu, dalībvalstīm ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to, ka Komisijas lēmums ir efektīvs”.

4 Šīs regulas 14. pantā “Atbalsta atgāšana” ir noteikts:

1. Kad nelikumīgā atbalsta gadījumā tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgātu atbalstu no saņēmēja (turpmāk – “atgāšanas lēmums”). Komisija neprasa atbalsta atgāšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu Kopienas tiesību vispārīgu principu.

2. Atbalsts, kas ir jāatgāst saskaņā ar atgāšanas līgumumu, ietver procentus, kas aprēķināti pēc atbilstīgās likmes, ko nosaka Komisija. Procenti maksājami no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz tā atgāšanas dienai.

3. Neskarot nevienu Eiropas Kopienas Tiesas nolīgumu saskaņā ar [EK] Līguma 185. pantu, atgāšanu īsteno tādā un saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts likumos paredzētajām procedūrām, ja vien tā nodrošina tādā un efektīvu Komisijas lēmuma izpildi. Šajā nolūkā un gadījumā, ja ir sīks izskatīšanas process valsts tiesā, attiecīgās dalībvalstis, neskarot Kopienas tiesību aktus, veic visus vajadzīgos pasākumus, kas iespējami to attiecīgajās tiesību sistēmās, tostarp pagaidu pasākumus.”

Komisijas paziņojums par nelikumīgā valsts atbalsta atgāšanai piemērojamā procentu likmēm

5 Komisijas Paziņojumā par nelikumīgā valsts atbalsta atgāšanai piemērojamā procentu likmēm, kas publicēta 2003. gada 8. maijā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV 2003, C 110, 21. lpp.) ir noteikts:

“[..]

Saistībā ar lojālu sadarbību starp Komisiju un dalībvalstīm noteiktu atgāšanas līgumumu izpildes laikā ir radies jautājums par to, vai šai piemērojamajai procentu likmei būtu jābūt vienkāršai vai saliktai [..]. Ņemot vērā nelikumīgā valsts atbalsta atgāšanas mērķi un to nozīmi EK līgumā

paredzētaj? valsts atbalsta kontroles sistēm?, Komisija nosprieda, ka ir steidzami j?izskaidro nost?ja šaj? sakar?.

[..]

Saska?? ar tirgus praksi vienk??ršos procentus parasti apr??ina, ja finans?jumam sa??m?js nav izmantojis šo procentu summu pirms attiec?g? perioda beig?m, piem?ram, ja apl?kot? summa ir tikusi p?rskait?ta tikai šaj? period?; savuk??rt saliktos procentus parasti apr??ina, ja var uzskat?t, ka sa??m?jam ik gadu (vai periodu) ir ticis samaks?ts procentu summas apm?rs, finanšu l?dzek?us g?stot t?d? apm?r?, k?du tas s?kotn?ji tika sa??mis. Šaj? gad?jum? sa??m?js nopelna procentus par katra iepriekš?j? perioda procentiem.

[..] T?gad, neraugoties uz iesp?jamo situ?ciju daudzveid?bu, j?secina, ka, atbalsta sa??m?jam pieš?irot nelikum?gu atbalstu, š?di sa?emta finans?juma nosac?jumi ir l?dz?gi vid?ja termi?a bezprocentu aizdevumam. L?dz ar to š?iet, ka, lai piln?b? neitraliz?tu š?d? situ?cij? ieg?t?s finansil?s priekšroc?bas, ir j?piem?ro saliktie procenti.

T?d?j?di Komisija ar šo inform? dal?bvalstis un ieinteres?t?s puses, ka turpm?k, pie?emot l?mumus par nelikum?gi pieš?irta atbalsta atg?šanu, t? piem?ros atsauc?s likmi, ko izmanto, lai apr??in?tu re?ionl? atbalsta neto dot?cijas ekvivalentu, balstoties uz saliktajiem procentiem. Saska?? ar parasto tirgus praksi uzkr?tos procentus pier??ina reizi gad?. Komisija t?pat sagaida, ka dal?bvalstis, izpildot l?mumus par atbalsta atg?šanu, piem?ros saliktos procentus, ja vien tas nav pretrun? Kopienas ties?bu visp?r?jiem principiem.”

Regula Nr. 794/2004

6 Regulas Nr. 794/2004 9. un 11. pants, kas ietverti t?s V noda??, attiecas uz nelikum?ga valsts atbalsta atg?šanai piem?rojamaj?m procentu likm?m.

7 Min?t?s regulas 9. pant? “Procentu likmes noteikšanas metode” ir paredz?ts:

“1. Procentu likme, kas j?izmanto, atg?stot valsts atbalstu, kurš pieš?irts, p?rk?pjot L?guma 88. panta 3. punktu, ir procentu?la gada likme, kas noteikta par katru kalend?ro gadu, ja vien ar ?pašu l?mumu nav noteikts cit?di.

To apr??ina, pamatojoties uz starpbanku mijmai?as dar?jumu vid?jo piecu gadu likmi iepriekš?j? gada septembr?, oktobr? un novembr? plus 75 pamata punkti. Pien?c?gi pamatotos gad?jumos Komisija var palielin?t likmi vair?k nek? par 75 pamata punktiem attiec?b? uz vienu vai vair?k?m dal?bvalst?m.

2. Ja p?d?jo pieejamo tr?s m?nešu vid?j? starpbanku mijmai?as dar?jumu piecu gadu likme plus 75 pamata punkti atš?iras no sp?k? esoš?s valsts atbalsta atmaks?šanas procentu likmes par vair?k nek? 15 %, Komisija p?rr??ina šo p?d?jo likmi.

Jauno likmi piem?ro no pirm?s dienas m?nes?, kas seko p?c Komisijas veikt?s p?rr??in?šanas. Komisija, nos?tot v?stuli, inform? dal?bvalstis par p?rr??in?šanu un dienu, no kuras t? j?piem?ro.

3. Procentu likmi nosaka katrai dal?bvalstij individu?li vai ar? div?m vai vair?k dal?bvalst?m kop?.

4. Ja nav ticamu vai l?dzv?rt?gu datu, k? ar? ?rk?rt?jos apst?k?os, Komisija cieš? sadarb?b? ar attiec?go(?aj?m) dal?bvalsti(?m) var noteikt valsts atbalsta atmaks?šanas procentu likmi vienai vai vair?k dal?bvalst?m, pamatojoties uz citu metodi un pamatojoties uz tai pieejamu inform?ciju.”

8 Regulas Nr. 794/2004 11. panta “Procentu likmes piem?rošanas metode” 2. punkt? ir min?ts:

“Procentu likmi piem?ro gan par?da pamatsummai, gan procentiem l?dz atbalsta atmaks?šanas dienai. Procentiem, kas uzkr?jas iepriekš?j? gad?, piem?ro procentus katr? turpm?k? gad?.”

9 Regulas Nr. 794/2004 13. panta pirmaj? da?? ir paredz?ts, ka t? st?jas sp?k? divdesmitaj? dien? p?c public?šanas *Eiropas Savien?bas Ofici?laj? V?stnes?*. T? k? š? regula *Eiropas Savien?bas Ofici?laj? V?stnes?* tika public?ta 2004. gada 30. apr?l?, t? st?j?s sp?k? 2004. gada 20. maij?. Turkl?t saska?? ar min?t?s regulas 13. panta piekto da?u t?s 11. pantu piem?ro attiec?b? uz visiem atg?šanas l?mumiem, par kuriem pazi?ots p?c š?s regulas sp?k? st?šan?s dienas.

L?mums 2003/193

10 2002. gada 5. j?nij? Komisija pie??ma L?mumu 2003/193, kas It?lijas Republikai tika pazi?ots 2002. gada 7. j?nij?. Š? l?muma 2. pant? Komisija konstat?ja, ka šaj? pant? paredz?tais un It?lijas Republikas pieš?irtais nodok?u atbr?vojums akciju sabiedr?b?m, kuru akciju vair?kums pieder valstij, ir valsts atbalsts EK l?guma 87. panta 1. punkta izpratn?, kas nav sader?gs ar kop?jo tirgu.

11 Saska?? ar min?t? l?muma 3. pantu:

“It?lija veic visus vajadz?gos pas?kumus, lai atg?tu no sa??m?jiem 2. pant? min?to sh?mu ietvaros pieš?irto atbalstu, kas jau ir ticis nelikum?gi nodots to r?c?b?.

Atg?šana ir j?veic nekav?joties un saska?? ar valsts ties?b?s paredz?taj?m proced?r?m, cikt?l atbilstoši t?m ir iesp?jama t?l?t?ja un efekt?va l?muma izpilde.

Atg?stamais atbalsts ietver procentus, kas ir maks?jami no dienas, kad atbalsts tika nodots sa??m?ju r?c?b?, l?dz t? faktiskas atg?šanas dienai. Procenti ir apr??in?mi, pamatojoties uz b?zes likmi, ko izmanto, lai apr??in?tu re?ion?l? atbalsta subs?dijas ekvivalentu.”

It?lijas ties?bas

12 Civill kodeksa 1283. pant? ir noteikts:

“Ja vien nav paredz?ts pret?jais, uzkr?jušies procenti var rad?t procentus, tikai s?kot no pras?bas celšanas ties? dienas vai saska?? ar vienošanos, kas ir nosl?gta p?c procentu uzkr?šan?s, ar nosac?jumu, ka runa ir par procentiem, kuri nav samaks?ti vismaz sešus m?nešus.”

13 2008. gada 29. novembra Dekrētlikuma Nr. 185, ar ko steidzam? k?rt? paredz noteikumus par atbalstu ?imen?m, darbam, nodarbin?t?bai un uz??mumiem, lai p?rorient?tu nacion?lo strat??iju kr?zes nov?ršanas virzien? (*decreto-legge n. 185 – Misure urgenti per il sostegno a famiglie, lavoro, occupazione e impresa e per ridisegnare in funzione anti-crisi il quadro strategico nazionale*), kas ar 2009. gada 28. janv?ra Likumu Nr. 2 ticis groz?ts un p?rveidots par likumu “Eiropas l?mumu par nelikum?ga valsts atbalsta atg?šanu ieviešana” (turpm?k tekst? – “Dekrētlikums Nr. 185/2008”), 24. panta 4. punkt? ir paredz?ts:

“2. punkt? min?tie procenti tiek noteikti, pamatojoties uz Regulas Nr. 794/2004 [...] V noda?as noteikumiem.”

14 Min?t? dekrētlikuma 36. pant? ir noteikts, ka tas st?jas sp?k? dien?, kad tas ir ticis public?ts *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana*. Publik?cijas datums ir 2008. gada 29. novembris.

Pamatlieta un prejudici?lais jaut?jums

15 A2A ir sabiedr?ba, kas radusies, apvienojoties sabiedr?b?m *ASM Brescia SpA* un *AEM SpA*. Š?s abas p?d?j?s min?t?s sabiedr?bas sa??ma tr?s gadu ien?kuma nodok?a atbr?vojumu, ko It?lijas Republika pieš??ra sabiedr?b?m, kuru akciju vair?kums pieder valstij. Sav? L?mumu 2003/193, kas It?lijas Republikai pazi?ots 2002. gada 7. j?nij?, Komisija nor?d?ja, ka š?ds atbr?vojums ir valsts atbalsts, kas nav sader?gs ar kop?jo tirgu.

16 Spriedum? Komisija/It?lija (C?207/05, EU:C:2006:366, 54. punkts) Tiesa nosprieda, ka, noteiktaj? termi?? neveicot nepieciešamos pas?kumus, lai atg?tu no sa??m?jiem atbalstu, kas ar L?mumu 2003/193 ir atz?ts par nelikum?gu un nesader?gu ar kop?jo tirgu, It?lijas Republika nav izpild?jusi pien?kumus, ko tai uzliek šis l?mums.

17 P?c š? sprieduma It?lijas Republika apl?kot? valsts atbalsta atg?šanas reglament?šanas nol?k? pak?peniski pie??ma 1. pantu 2007. gada 15. febru?ra Dekrētlikum? Nr. 10 par pien?kumu, kas izriet no Kopienu un starptautisk?m ties?b?m, piem?rošanu (*decreto-legge n. 10 – Disposizioni volte a dare attuazione ad obblighi comunitari ed internazionali*), kas ar 2007. gada 6. apr??a Likumu Nr. 46 groz?ts un p?rveidots par likumu “Eiropas Kopienu Tiesas 2006. gada 1. j?nij? tais?t? sprieduma liet? C?207/05 izpilde. Komisijas 2002. gada 5. j?nija L?muma 2003/193/EK ieviešana. P?rk?puma proced?ra atbilstoši EKL 228. pantam. Nr. 2006/2456” (turpm?k tekst? – “Dekrētlikums Nr. 10/2007”), Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. pantu un 19. pantu 2009. gada 25. septembra Dekrētlikum? Nr. 135 par steidzamiem pas?kumiem pien?kumu, kas izriet no Kopienu ties?b?m, izpildei un Eiropas Kopienu Tiesas spriedumu izpildi (*decreto-legge n. 135 – Disposizioni urgenti per l'attuazione di obblighi comunitari e per l'esecuzione di sentenze della Corte di giustizia delle Comunità europee*), kas ar 2009. gada 20. novembra Likumu Nr. 166 groz?ts un p?rveidots par likumu.

18 *Agenzia delle entrate* 2009. gad? A2A adres?ja nodok?a pazi?ojumu par to summu atg?šanu, ko *ASM Brescia SpA* un *AEM SpA* nebija samaks?jušas atbilstoši It?lijas Republikas pieš?irtajam nodok?a atbr?vojumam. Šajos pazi?ojumos papildus finanšu l?dzek?iem 170 miljonu euro apm?r? tika piepras?ts atmaks?t ar? procentus 120 miljonu euro apm?r?, kas apr??in?ti, balstoties uz salikto procentu metodi.

19 A2A apstr?d?ja šos pazi?ojumus par nodokli. Iesniedz?jties? – *Corte suprema di cassazione* (Kas?cijas tiesa) – t? uzsv?ra, ka Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punkts neesot sader?gs ar Savien?bas ties?b?m. Procentu apr??in?šanai šaj? ties?bu norm? esot atsauce uz Regulas Nr. 794/2004 9. un 11. pantu, lai gan saska?? ar š?s regulas 13. panta piekto da?u š? regula L?mumam Nr. 2003/193 *ratione temporis* nav piem?rojama, jo tas It?lijas

Republikai esot paziņots pirms minētās regulas spēkā stāšanās.

20 Savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolikumu iesniedzējtiesa, atsaukdamās uz spriedumu Komisija/*Département du Loiret* (C-295/07 P, EU:C:2008:707, 46. punkts), norāda, ka Lēmuma 2003/193 pieņemšanas brīdā nedz Savienības tiesību aktos, nedz arī Tiesas judikatūrā nebija precizēts, ka atgāstamajam atbalstam piemērojamie procenti ir aprēķināmi, izmantojot salikto procentu metodi. Iesniedzējtiesa piebilst, ka Komisijas prakse esot bijusi atsaukties uz valstu tiesību normām. Itālijas tiesības atbilstoši Civilt kodeksa 1282. pantam tiekot piemērota vienkāršo procentu metode un salikto procentu piemērošanas metode finansējuma saistībā esot atzāta, tikai pastāvot Civilt kodeksa 1283. panta paredzētajiem nosacījumiem, taču šādi nosacījumi neesot tikuši izpildīti pamatlietā aplūkotā atbalsta atgāšanas kontekstā.

21 Šajos apstākļos *Corte suprema di cassazione* ir radies jautājums par to, vai ar Savienības tiesībām netiek pieauta tādā valsts tiesību norma kā Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punkts vai arī saskaņā ar to ir jāauts valsts atbalsta atgāšanā paredzēt salikto procentu metodes piemērošanu, kaut arī lūgums par attiecīgā atbalsta atgāšanu ticis paziņots pirms Regulas Nr. 794/2004 spēkā stāšanās.

22 Ēmot vērā šos apsvērumus, šā tiesa nolikuma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Regulas [Nr. 659/1999] 14. pants un Regulas [Nr. 794/2004] 9., 11. un 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādus valsts tiesību aktus, kuros saistībā ar valsts atbalsta atgāšanas pasākumu, kura pamatā ir 2002. gada 7. jūnijā paziņots Komisijas lūgums, ir paredzēts, ka procenti ir nosakāmi, pamatojoties uz Regulas [Nr. 794/2004] V nodaļā ietvertajiem noteikumiem (it īpaši tās 9. un 11. pantu), tādējādi piemērojot uz salikto procentu metodi balstītu procentu likmi?”

Par prejudiciālo jautājumu

23 Uzdodama prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Savienības tiesības, īpaši Regulas Nr. 659/1999 14. pants, kā arī Regulas Nr. 794/2004 11. un 13. pants, nepieļauj tādus valsts tiesisko regulējumu kā Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punkts, kurā, atsaucoties uz Regulu Nr. 794/2004, ir paredzēts, ka valsts atbalstam, kas atzāts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, ir piemērojami saliktie procenti, lai gan lūgums, ar kuru šis atbalsts ir ticis atzāts par nesaderīgu ar kopējo tirgu un ir uzdots to atgāst, ir ticis pieņemts un attiecīgajai dalībvalstij paziņots pirms šīs regulas spēkā stāšanās.

24 Vispirms ir jākonstatē, ka lūgumā sniegt prejudiciālu nolikumu ir atsauce ne tikai uz Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punktu, bet arī uz šā sprieduma 17. punktu minēto Dekrētlikuma Nr. 10/2007 1. pantu, kā arī uz 2009. gada 25. septembra Dekrētlikuma Nr. 135 19. pantu. Iesniedzējtiesa, ciktāl tam ir nozīme pamatlietā, norāda, ka 2007. gada 15. februārā Dekrētlikuma Nr. 10/2007 1. panta 3. punktam un Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punktam ir identisks formulējums.

25 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolikumu nav skaidri norādīts, kura no šīm tiesību normām ir piemērojama pamatlietā. Tajā tikai ir konstatēts, ka spriedums, par ko ir strīds iesniedzējtiesā, ir balstīts uz apsvērumu, ka “procentu aprēķins atbilstoši salikto procentu aprēķina metodei ir pareizs, jo tas ir ticis veikts atbilstoši Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punktam”. Šajos apstākļos būtībā jāpieturas pie pieņēmuma, ka pārdotā minētā tiesību norma pamatlietā ir piemērojama; tas būtībā jāpārbauda iesniedzējtiesai.

26 Saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu, ja nelikumīga atbalsta gadījumos

tiekiemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja. Atbalsts, kas ir jāatgūst saskaņā ar atgūšanas lēmumu, ietver procentus. Tomēr šajā pārdotajā tiesību normā nav precizēts, vai procenti ir jāpiemēro, pamatojoties uz vienkāršu vai saliktu procentu aprēķina metodi.

27 Šai sakarā, pirmkārt, ir jānorāda, ka, lai arī Regulas Nr. 794/2004 11. panta 2. punkts ir noteikts, ka salikto procentu likmi piemēro līdz atbalsta atmaksāšanas dienai un procentiem, kas uzkrājas iepriekšējā gadā, piemēro procentus katrā turpmākā gadā, ir jākonstatē, ka šīs tiesību norma saskaņā ar šīs regulas 13. panta piekto daļu ir piemērojama tikai lēmumiem par atbalsta atgūšanu, kas paziņoti pēc minētās regulas spēkā stāšanās, proti, pēc 2004. gada 20. maija.

28 Tādēļ, tātad k? Lēmums 2003/193, ar kuru par nesaderīgu ar kopējo tirgu ir atzēts atbalsts, par kura atgūšanu ir runa pamatlietā, Itālijas Republikai tika paziņots 2002. gada 7. jūnijā, proti, pirms Regulas Nr. 794/2004 spēkā stāšanās, tad šīs regulas 11. panta 2. punkts k? tās *ratione temporis* pamatlietā nav piemērojams.

29 Otrkārt, attiecībā uz jautājumu par to, kāds tiesiskais regulējums ir jāpiemēro pirms Regulas Nr. 794/2004 spēkā stāšanās, lai noteiktu, vai procenti ir vienkārši vai salikti, ir jāatgūst, ka spriedumā Komisija/*Département du Loiret* (C-295/07 P, EU:C:2008:707, 46. punkts) Tiesa konstatēja, ka aplūkot lēmuma pieņemšanas brīdā lietā, kurā tika taisīts šis spriedums, proti, 2000. gada 12. jūlijā, nedz Kopienas tiesbūs, nedz arī Tiesas vai Vispārējās tiesas judikatūrā nebija precizēts, vai procenti, kuri ir ietverti atgūstamajā atbalstā, ir jāaprēķina pēc vienkāršo vai salikto procentu likmes. Tātad Savienības tiesbūs nav nevienas atbilstošas tiesību normas, Tiesa uzskatēja, ka saskaņā ar Komisijas praksi, kas it īpaši sāki izklāstīta tās 1991. gada 4. marta vāstulā SG (91) D/4577 dalībvalstīm, jautājums par procentu piemērošanu ir sasaistīts ar atbalsta atgūšanas procesu lo kārtību un šai sakarā ir izdarīta atsauce uz valsts tiesību m (spriedums Komisija/*Département du Loiret*, C-295/07, EU:C:2008:707, 82.–84. punkts).

30 Tikai savā paziņojumā par nelikumīga valsts atbalsta atgūšanai piemērojamā procentu likmēm, kas publicēts 2003. gada 8. maijā, Komisija skaidri paziņoja, ka tās piemēros salikto procentu likmi visos lēmumos, kuros ir uzdots atgūt nelikumīgi saņemto atbalstu un kuri turpmāk tiks piemērti (spriedums Komisija/*Département du Loiret*, C-295/07, EU:C:2008:707, 46. punkts), un ka tātad no dalībvalstīm sagaida, ka tās piemēros saliktos procentus, īstenojot ikvienu atbalsta atgūšanas lēmumu.

31 Runājot par Lēmumu 2003/193, tātad 3. panta 2. punkts ir noteikts, ka atbalsta atgūšana tiek veikta nekavējoties saskaņā ar valsts tiesbūs paredzētajām procedūram, papildus neko neminot par to, vai šie procenti ir jāpiemēro pēc vienkāršu vai saliktu procentu likmes.

32 Tātad šis lēmums Itālijas Republikai tika paziņots 2002. gada 7. jūnijā, proti, pirms tika mainīta Komisijas paziņojumā par nelikumīga valsts atbalsta atgūšanai piemērojamā procentu likmēm izklāstītā prakse, ir jāsecina, ka, pamatojoties uz judikatūru, kas attīstīta spriedumā Komisija/*Département du Loiret* (C-295/07, EU:C:2008:707), valsts tiesbūs būtu jānosaka, vai attiecīgajā gadījumā piemērojamā procentu likme ir jānosaka, balstoties uz vienkāršiem vai saliktiem procentiem.

33 Šai sakarā iesniedzējtiesa lēmumā par prejudiciāla nolēmuma sniegšanu norāda, ka saskaņā ar Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punkta formulējumu atsauce tajā ir izdarīta vienīgi uz Regulas Nr. 794/2004 V nodaļu, nevis tās VI nodaļu, kurā ir 13. pārejas noteikums, un tādēļ minētā atsauce valsts tiesbūs nav pakāauta nekādā šajā pantā minētajā ierobežojumā laikā.

34 Šādi iesniedzējtiesas interpretēts Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punkts nav

uzskatīms par nesaderīgu ar Regulas Nr. 794/2004 13. pantu. Faktiski, lai arī šī minētā panta pirmajā daļā ir noteikts šīs regulas spēkā stāšanās datums un tās piektajā daļā precizēts, ka minētās regulas 11. panta 2. punkts par procentu aprēķināšanu pēc salikto procentu likmes ir piemērojams tikai atgriešanas lēmumiem, kuri paziņoti pēc šīs regulas spēkā stāšanās, tomēr no šāda Regulas Nr. 794/2004 ierobežojuma *ratione temporis* nevar tikt atvasināts princips, saskaņā ar kuru dalībvalstīm, kuras Lēmuma 2003/193 pieņemšanas brīdī ir tiesīgas noteikt procentu aprēķina bāzi, būtu aizliegts izdot noteikumus tūlīt un ne citādi. Tādēļ ar Regulas Nr. 794/2004 13. pantu nav ieviests noteikums par atpakaļejoša spēka neesamību, kas piemērojams valsts tiesību aktiem pirms Regulas Nr. 794/2004 spēkā stāšanās.

35 Treškārt, jānorāda, ka Dekrētlikumam Nr. 185/2008, kurā regulēta paredzamā procentu aprēķināšanas kārtība, lai atgrieztu valsts atbalstu, kas atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, mērķis ir paši ir izpildīti Lēmuma 2003/193 3. pantu. Tādējādi ar to tiek īstenots Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkts. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka tad, kad dalībvalstis nosaka pasākumus Savienības tiesību īstenošanai, tām ir pienākums ievērot vispārīgos šo tiesību principus (spriedums *Ålands Vindkraft*, C-573/12, EU:C:2014:2037, 125. punkts).

36 Pie šiem vispārīgiem principiem tostarp ir pieskaitāmi tiesiskās noteiktības un tiesiskās paļāvības principi.

37 Šai sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru tiesiskās noteiktības princips ir pretrunā tam, ka regula tiktu piemērota ar atpakaļejošu spēku, proti, situācijā, kas radusies pirms tās spēkā stāšanās, neatkarīgi no tā, vai tādā piemērošana ieinteresētajai personai būtu labvēlīga vai nelabvēlīga; šis pats princips noteic, ka visas faktiskās situācijas principā, ja nav skaidri paredzēts pretējais, ir jānovērtē, ņemot vērā attiecīgajās brīdī spēkā esošās tiesību normas. Lai gan jaunais likums attiecas tikai uz nākotni, tas, izņemot atkāpes, ir piemērojams agrākā likuma spēkā esamības laikā radušos situāciju sekām, kas iestājušās vēlāk (šajā ziņā skat. spriedumu *Bavaria*, C-120/08, EU:C:2010:798, 40. un 41. punkts un tajos minētā judikatūra).

38 Tāpat – kā tas izriet no pastāvīgās Tiesas judikatūras, tiesiskās paļāvības aizsardzības principa piemērošana nevar tikt attiecināta tiktāl, lai vispārīgi tiktu aizliegta jauna tiesiskā regulējuma piemērošana situācijā, kuras ir radušās saskaņā ar agrāku tiesisko regulējumu, turpmākajām sekām (spriedums *Stadt Papenburg*, C-226/08, EU:C:2010:10, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Šajā gadījumā ir jāatgādina, ka salikto procentu piemērošana tika ieviesta ar šo sprieduma 24. un 25. punktā minēto valsts tiesisko regulējumu. Pirms šīs tiesiskās regulējuma spēkā stāšanās Itālijas tiesības saskaņā ar Civilt kodeksa 1282. pantu tika piemēroti vienkārši procenti.

40 Paredzot salikto procentu piemērošanu tādā atbalsta atgriešanai, kas ar Lēmumu 2003/193 atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, Dekrētlikumam Nr. 185/2008 nekādā ziņā nav atpakaļejošs spēks un ar to vien jaunais tiesiskais regulējums tiek piemērots situācijā, kuras ir radušās saskaņā ar agrāku tiesisko regulējumu, turpmākajām sekām.

41 Faktiski, no vienas puses, Dekrētlikuma Nr. 185/2008 36. pantā ir noteikts tās spēkā stāšanās datums, kad tas tiek publicēts *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana*, kas ir 2008. gada 29. novembris, un šis dekrētlikums nav stājies spēkā pirms tās publicēšanas. No otras puses, nodokļu paziņojumi, kuros procentus bija paredzēts piemērot pēc salikto procentu likmes A2A tika paziņoti pēc šā dekrētlikuma spēkā stāšanās. Tā kā pamatlietā aplūkots atbalsts, kas atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu, nav nedz ticis atgēts, nedz saistīts ar to nav tikuši nosūtīti iepriekš minētie nodokļu paziņojumi, pirms stājās spēkā minētais dekrētlikums, tas nevar tikt uzskatīts par tādū, kas attiecas uz situāciju, kura radusies pirms tās spēkā stāšanās.

42 Turklāt, ņemot vērā ievērojamo laikposmu starp Lēmuma 2003/193, kurā Komisija pieprasīja atgūt pamatlietā aplūkojamo valsts atbalstu, pieņemšanu 2002. gada 5. jūnijā un 2009. gadā sagatavotajiem nodokļu paziņojumiem, kas paredzēti efektīvai šā atbalsta atgšanai, var tikt uzskatīts, ka salikto procentu piemērošana ir paši piemērots līdzeklis nelikumīgi piešķirtās konkurences priekšrocības, kas atbalstu guvušajiem uzņēmumiem ir tikusi piešķirta ar minēto valsts atbalstu, neitralizēšanai.

43 Tādējādi vispārējie tiesiskās noteiktības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi neaizliedz tādū valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkots Dekrētlikums Nr. 185/2008.

44 Visbeidzot, attiecībā uz jautājumu, ko savos rakstveida apsvērumos ir izvirzījis A2A, par to, vai ar Dekrētlikumu Nr. 185/2008 netiek apdraudēts vienlīdzīgās attieksmes princips, ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nav jāvērtē citi jautājumi, ko iesniegušas pamatlīetas puses, kā vien tie, kas minēti iesniedzējtiesas lēmumā par prejudiciāla nolūmuma sniegšanu (šajā ziņā skat. spriedumu *Kersbergen/Lap un Dams-Schipper*, C-154/05, EU:C:2006:449, 21. un 22. punkts un tajos minētā judikatūra).

45 Taču ir skaidrs, ka savā lūgumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu iesniedzējtiesa šo jautājumu nav izvirzījusi.

46 Katrā ziņā Tiesas rīcībā nav nekādas informācijas, kas tai ļautu izvērtēt, vai A2A necenšas savā labā atsaukties uz valsts lēmumu pieņemšanas praksi, kas varētu būt pretrunā tiesiskai rīcībai. Faktiski saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru vienlīdzīgās attieksmes princips ir jāsaprot o ar tiesiskuma principa, saskaņā ar kuru neviens savā labā nevar atsaukties uz pārkāpumu, kurš ir izdarīts cita labā, ievērošanu (spriedums *The Rank Group*, C-259/10 un C-260/10, EU:C:2011:719, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Tādēļ Tiesa nevar izvērtēt A2A izvirzīto argumentu par iespējamo atšķirīgo attieksmi, kas ir pretrunā nediskriminācijas principam.

48 ņemot vērā visu iepriekšminēto, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 659/1999 14. pants, kā arī Regulas Nr. 794/2004 11. un 13. pants pieļauj tādū valsts tiesisko regulējumu kā Dekrētlikuma Nr. 185/2008 24. panta 4. punkts, kurā, atsaucoties uz Regulu Nr. 794/2004, valsts atbalsta atgšanai ir paredzēts piemērot saliktos procentus, kaut arī lēmums, ar kuru šis atbalsts ir atzīts par nesaderīgu ar kopējo tirgu un ir noteikts to atgūt, ir pieņemts un attiecīgajai dalībvalstij paziņots pirms šīs regulas spēkā stāšanās.

Par tiesāšanas izdevumiem

49 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šā tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EKL 93. panta piemērošanai, 14. pants, kā arī Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Regulu Nr. 659/1999, 11. un 13. pants pieļauj tādā valsts tiesisko regulējumu kā 2008. gada 29. novembra Dekrētlikuma Nr. 185, ar ko steidzamā kārtā paredz noteikumus par atbalstu īmenēm, darbam, nodarbinātībai un uzņēmumiem, lai pārorientētu nacionālo stratēģiju krāzes novēršanas virzienā, kas ar 2009. gada 28. janvāra Likumu Nr. 2 grozīts un pārveidots par likumu, 24. panta 4. punkts, kurā, atsaucoties uz Regulu Nr. 794/2004, valsts atbalsta atgāšanai ir paredzēts piemērot saliktos procentus, kaut arī lūmums, ar kuru šis atbalsts ir atzēts par nesaderīgu ar kopējo tirgu un ir noteikts to atgūt, ir pieņemts un attiecīgajai dalībvalstij paziņots pirms šīs regulas spēkā stāšanās.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – itāļu.